

TARBIJAVAIIDLUSTE KOMISJONI OTSUS

Asja number	19-1/20-15931-015
Otsuse kuupäev	10. mai 2021
Komisjoni koosseis	Esimees Tõnis Kõiv, liikmed Kerly Kirsipuu, Neeme Külmallik
Tarbija	
Kaupleja	Arbimäe Liikluskool OÜ, 11978625
Tarbija nõue	Ettemaksu summas 215 eurot tagastamine.
Asja läbivaatamise aeg	22. apr 2021

Resolutsioon:

Rahuldada osaliselt, kohustada Kauplejat tagastama 123,89 eurot.

Kui pooled otsusega ei nõustu või seda ei täida, on neil õigus pöörduda samas asjas maakohtu poole.

Asjaolud:

Avalduse kohaselt on Tarbija sõlminud 17.08.2020 Kauplejaga lepingu B-kategooria juhilubade omandamiseks (koolitusleping nr 320).

02.10.2020 ei lubanud Kaupleja Tarbijat sõidutundi enne käte desinfitseerimist ja teenus jäi saamata.

09.10.2020 Tarbija esitas pretensiooni Kauplejale.

Tarbijal on mittesoovitav kasutada desinfitseerimise vahendit arsti soovitusel.

Tarbija ei ole teenust saanud ning palub tagastada ettemaksu summas 215 eurot (arve nr 20271).

Teenuse eest on maksnud vanaema, olemas volikiri vanaemalt.

Tarbija on lisaks selgitanud, et nõudesumma tuleneb viimasest osamaksest (arve nr 20271 alusel), aga mille eest pole teenust osutatud. Maski kandmisest Tarbija ei keeldunud, küll aga soovis tutvuda desoaine koostisega, mida aga talle ei võimaldatud, vaid keelduti teenuse osutamisest ja paluti lahkuda. Tarbija arvestuse kohaselt on Kauplejale makstud rahast kasutatud kahe esimese arve ulatuses sõidutunde, teooria- ja esmaabikoolitus, tegemata on pimedasõidu ja libedasõidu koolitus ning 9 sõidutundi. Tarbijale on arusaadav teenusepakkuja õigus seada tingimusi seoses hetkelise olukorraga riigis, kuid ka Tarbijal on õigus tutvumiseks toodetega. Tarbija on proovinud Kauplejaga olukorda lahendada, aga ei ole õnnestunud. Tarbijal on arstitõend. Hiljem on Tarbija täpsustanud, et ta soovis tutvuda desinfitseerimisvahendiga, et veenduda allergeenide osas, mis oleks võinud ohustada Tarbija tervist, tekitada ebamugavustunnet. Tarbija on nõus summaga, mille Kaupleja on välja toonud (169,89 eurot) ja nõustub, et arvestatakse maha viimane sõidutund, kuna õpetaja oli kokkulepitud ajal kokkulepitud kohas.

Kaupleja seisukoht:

Kaupleja on seisukohal, et kohustuste täitmisel tuleb lähtuda hea usu ja mõistlikkuse põhimõttest ning alates 12.03.2020 on käte desinfitseerimine tavapärane praktika, mille vajalikkust on rõhutanud Terviseamet. Samamoodi on tavapärane praktika kaitsemaskide kandmine. Kaupleja nõuab klientide ja eakate õpetajate tervise kaitsmiseks käte desinfitseerimist ning kaitsemaskide kandmist, pakkudes tasuta kaitsemaski ja

desinfitseerimisvahendeid.

Tarbija keeldus meditsiinilise maski kandmisest ja käte desinfitseerimisest ning avaldas kahtlust isikukaitsevahendite nõude seaduslikkuse üle. Kaupleja on seisukohal, et Tarbija ei ole käitunud hea usu ja mõistlikkuse põhimõtetest lähtuvalt ning pole teenust vastu võtnud.

RTerS § 5 p 2 kohaselt on haiguste ennetamise vahendiks nakkushaiguste levikut tõkestavate abinõude rakendamine. RTerS § 4 p 1 kohaselt ei tohi inimene ohustada teise inimese tervist oma otsese tegevusega.

Tarbija on hankinud arstitõendi kaks kuud hiljem ehk siis Tarbijal ei olnud käte desinfitseerimisest ja kaitsemaski kandmisest keeldumise hetkel arstitõendit.

Kaupleja on pakkunud Tarbijale uut sõiduaega, aga Tarbija ei olnud huvitatud.

Kaupleja on seisukohal, et VÕS § 101 lg 3 kohaselt ei või võlausaldaja tugineda kohustuse rikkumisele võlgniku poolt ega kasutada sellest tulenevalt õiguskaitsevahendeid niivõrd, kuivõrd selle rikkumise

põhjustas tema enda tegu või temast tulenev asjaolu või sündmus, mille toimumise riisikot ta kannab. Tarbija keeldus isikukaitsevahendite kasutamisest ja Kaupleja ei ole rikkunud lepinguga võetud kohustusi.

Seega ei ole Tarbijal õigust lepingust taganeda.

Transpordiameti (endine Maanteeamet) eksamiosakond on samuti kehtestanud Terviseameti soovitusel töötajate tervise kaitsmiseks. Kaupleja ei võinud ette näha, et Terviseameti kehtestatud nõuete järgimine võib põhjustada lepinguosapoolle huvikaotuse edasise lepingu täitmise kohustuse vastu. Eelkõige tuleb lähtuda koolituslepingu sisust ja eesmärgist, mitte lepinguvälistest kõrvaltoimingutest.

VÕS § 118 lg 2 lepingurikkumise tõttu lepingust taganemine on tühine, kui võlgnik keeldub õigustatult kohustust täitmast. Kaupleja keeldus sõidutundi läbi viimast, sest kaitses eaka sõiduõpetaja tervist. Sõidutunni läbiviimiseks ehk teenuse osutamiseks oli autokool teinud kõik vajalikud tegevused - õpetaja ja sõiduk olid kokkulepitud ajal kokkulepitud kohas. Kui Tarbija oleks käitunud RTerS § 4 p 1 ja § 5 p 2 ning VÕS § 76 lg 2 kohaselt, siis sõidutund oleks toimunud. Tarbija on oma tegevuse ja ebamõistliku käitumisega teinud teenuse osutamise võimatuks.

VÕS § 127 kohaselt on lepingupoolel õigus nõuda kahju hüvitamist ja lg 1 kohaselt on kahju hüvitamise eesmärk kahjustatud isiku asetamine olukorda, mis on võimalikult lähedane olukorrale, milles ta oleks olnud, kui kahju hüvitamise kohustuse aluseks olevat asjaolu ei oleks esinenud. Kuna Tarbija on lepingu üles öelnud seaduslikku alust omamata (rikkus hea usu ja mõistlikkuse põhimõtet, Terviseameti korraldusi ning esitas Tarbijavaidluste komisjonile fabritseeritud arstitõendi, keeldus pakutavatest koolitusaegadest, segas õppetöösse kolmandaid isikuid), siis on kahjustatud osapoolteks Kaupleja saamata jäänud tulu osas.

Kaupleja ja Tarbija vahel sõlmitud koolituslepingu nr 320 p 3.14 käsitleb õppemaksu tagastamist koolituse katkestamise korral. Pooled on kokku leppinud, et õppemaksu ei tagastata kui koolitaja on kohustused täitnud.

VÕS § 128 lg 2 kohaselt on varaline kahju eelkõige otsene varaline kahju ja saamata jäänud tulu. Kaupleja jaoks on katkenud õppeprotsess saamata jäänud tulu. Tagastamata õppemaksu suurus on proportsioonis saamatajäänud tuluga ning käsitletav kahjuhüvitiseks.

Kaupleja on esitanud tasutud õppemaksu arvestuse, mille kohaselt on kasutamata ettemaksu suurus 169,89 eurot.

Kaupleja

- ei tunnista Tarbija ettemaksu nõuet summas 215 eurot;
- taotleb tagastamata ettemaksu summa 169,89 euro tunnistamist kahjuhüvitiseks vastavalt VÕS § 127 ja koolituslepingu punktile 3.14;
- palub lugeda lepingust taganemine tühiseks vastavalt VÕS § 101 lg 3, § 118 lg 2 ja § 119 lg 1;

- palub lugeda koolitusleping Kaupleja poolt üles öelduks lepingust taganemise teel VÕS § 116 lg 2 p 4 alusel seetõttu, et koolituslepingu punktide 4.2.8. ja 4.2.10 kohustuse rikkumine annab mõistliku põhjuse eeldada, et teine lepingupool ei täida kohustusi ka edaspidi.

Kaupleja pakkus Tarbijale uut sõiduaega, kus Tarbija oleks saanud vajadusel kõik omad vahendid (desovahendi ja maski) kaasa võtta. Kuna järgnevas sõiduajas ei õnnestunud pooltel kokkuleppele jõuda, siis järelikult ei olnud põhjus isikukaitsevahendites, vaid muudes asjaoludes.

Komisjoni põhjendus:

Tarbija ja Kaupleja sõlmisid 17.08.2020 käsunduslepingu võlaõigusseaduse (VÕS) § 619 tähenduses, mille kohaselt asus Tarbija õppima Kaupleja autokooli, et läbida nõuetekohane sõiduõpe ning omandada vajalikud teoreetilised teadmised ja praktilised oskused. Kaupleja ei võimaldanud Tarbijal teha kokkulepitud ajal ja kohas sõiduõpet, sest Tarbija keeldus kandmast maski ja ei olnud nõus käte desinfitseerimisega. Komisjon on seisukohal, et oktoobriks 2020 olid koroonaviiruse leviku tõkestamise meetmed (käte desinfitseerimine ja näomaski kandmine) laialt levinud ja pidid teada olema igale ühiskonna liikmele. Kauplejal on õigus ja kohustus rakendada nakkushaiguste levikut tõkestavaid abinõusid, et kaitsta sõiduõpetaja tervist. Tarbija väide, et tal on allergia desovahendi mõningate koostisosade vastu, on paljasõnaline ja vastutustundetu. Teades oma võimalikust allergilisest reaktsioonist oleks pidanud Tarbijal olema oma desinfitseerimisvahend kaasas, sest vajadus desinfitseerida käsi oli selleks ajaks üldteada norm ja selle nõudmine teenusepakkuja poolt tavapärane.

Seega ei täitnud Tarbija Kaupleja õiguspärasest nõuet ja samuti ei olnud nõus Kaupleja poolt järgmiseks pakutud võimalustega. Kaupleja keeldumine osutada teenust Tarbijale, kes ei nõustu käte desinfitseerimisega ja näomaski kandmisega, oli põhjendatud. Kaupleja ei rikkunud lepingut ja Tarbija poolt lepingust taganemiseks puudus õiguslik alus VÕS § 101 lg 3 tähenduses.

Asja materjalide kohaselt ei õnnestunud peale Kaupleja poolt teenuse osutamisest keeldumist enam kokku leppida Tarbijale teenuse osutamises ja Kauplejal oli alust arvata, et põhjuseks oli soovimatus käsi desinfitseerida ja maski kanda. Seega loeb komisjon Kaupleja käsunduslepingust taganenuks VÕS § 116 lg 2 p-i 4 alusel. Lepingust taganemise korral tuleb lähtuda VÕS § 189 lg-s 1 sätestatust ehk kumbki lepingupool võib nõuda tema poolt lepingu alusel üleantu tagastamist.

Poolte vahel puudub vaidlus, et Tarbija eest Kauplejale tasutud summast on kasutamata 169,89 eurot, Tarbija nõuab nimetatud summat tagasi ja Kaupleja taotleb nimetatud summa tunnistamist kahjuhüvitiseks. Kaupleja kahju on tõendamata ja paljasõnaline ning kuna käsunduslepingu luges komisjon lõppenuks Kaupleja taganemise tõttu, siis ei kohaldu käsunduslepingu punktis 3.14. kokkulepitu. Küll aga võtab komisjon arvesse käsunduslepingu punktis 5.3. kokkulepitu, mille kohaselt vähem kui 24 tundi enne tunni algust broneeritud õppesõidutunni tühistamisel loetakse sõidutund kasutatuks. Komisjon peab ebatõenäoliseks, et Kauplejal oli võimalus uue õpilase leidmiseks ka ära jäänud tunnile järgneva sõidutunni jaoks ning seega peab komisjon õiglaseks tagastatavast summast kahe manuaalkastiga sõiduki sõidutunni maksumuse kokku summas 46 eurot maha arvestamist.

Lähtudes eeltoodust otsustas Komisjon rahuldada Tarbija avalduse osaliselt ja kohustada Kauplejat tagastama Kauplejale tasunud isikule 123,89 eurot (169,89 eurot miinus 46 eurot).

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohusse.

Tõnis Kõiv

/allkirjastatud digitaalselt/

Neeme Külmallik
/allkirjastatud digitaalselt/

Kerly Kirsipuu
/allkirjastatud digitaalselt/